

آیت‌الله اعرافی در دیدار شورای هنر و تبلیغ حوزه‌های علمیه عنوان کرد

ضرورت ترجمه و تفسیر قرآن به زبان هنر

مدیر حوزه‌های علمیه گفت: مقام معظم رهبری در جلسات خصوصی تأکید داشتند، حوزه به هنر توجه داشته باشد و می‌توان در این راستا، از این امر مهم الهام گرفت و نگاه‌های امام راحل، رهبری معظم و مراجع عظام در زمینه هنر گردآوری شود.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی، ۳ مرداد در دیدار شورای هنر و تبلیغ حوزه‌های علمیه، گفت: هنر عاشورایی ابعاد و جلوه‌های گوناگون دارد و بخش مهم آن، تجلی هنر در قالب شعر و ادب، خطابه و خطبه می‌باشد که هنرمندان تاریخ به‌واسطه استمداد از هنر، قصه عاشورا را استمرار و پیام‌آوری آن را محقق داشتند.

وی از نکات مهم تجلی عاشورا در تاریخ را، هنر دانست و خاطرنشان ساخت: عاشورا از منظر و منظومه هنری قابل توجه است که در این راستا، انواع هنر این حادثه را به خط اهل‌بیت ^(علیهم‌السلام) متصل کرده و در جهت تبیین معارف دین قرار داده است و به کمک انواع هنر در معماری مقدماتی عاشورا و خلق و پیام‌آوری آن، افزون بر ذخایر ذاتی و معنوی، آریابه‌های هنری بوده که به این قصه جلوه داده است تا در تاریخ ماندگار شود.

عضو فقهای شورای نگهبان، ضمن بیان نگاه‌ها و انتظارات از حوزه و هنر، ابزار کرد: ما در حوزه، شاهد اقدامات جامعه هنری هستیم که جوان‌های زیادی در

مراسم رونمایی از کتاب «اصول‌العقائد و جامع‌الفوائد»، اثر علامه سیدمحمدهادی میرلوحی، با حضور آیت‌الله کربیمی جهرمی، در مدرسه امام مهدی ^(علیه‌السلام) قم رونمایی شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله کربیمی جهرمی در این آیین، ضمن بیان جایگاه علما و نقش ایشان در جهت تبیین معارف دین، تصریح کرد: در روز قیامت خطاب می‌شود: یک عالم دلسوز و ناصح و خیرخواه بایستد و شفاعت بکند و آنچه که در این جمله شاخص است، عبارت است از اینکه به عالم، اذن شفاعت داده خواهد شد و آن عالم، با این مزیت می‌تواند، از گناهکاران شفاعت کند و این عالم، باید دارای شاخصه‌های مهمی همچون نگهبان دین و معتقدات مردم باشد.

وی ابزار کرد: گاهی در جامعه شاهد اشخاصی هستیم که در حوزه مدارج علمی آگاه است و درس را به‌خوبی خوانده‌است؛ ولی نقشی منفی را در جامعه ایفا می‌کند و اعمال و رفتار و گفتار او، مردم را در مسیر باطل قرار می‌دهد و راه خودنمایی و جاه‌طلبی را به جامعه ارائه می‌نماید.

آیت‌الله کربیمی جهرمی خاطرنشان کرد: عالمی که یتیمان آل‌محمد^(ص) را کفایت می‌کند، اعتقادات مردم را حفظ می‌کند و در جهت تحکیم رفتارهای دینی مردم قدم برمی‌دارد و طلبه درس‌خوان، باید همواره خوف داشته باشد که مبادا از او رفتاری سر بزند که موجب سوء اثر در رفتار مردم باشد؛ لذا عالمان دینی با تمام قوا در تلاش باشند تا ایمان مردم را بالا ببرند و همواره در صدور رفع شبهات و پاسخگویی به آنها باشند.

این استاد حوزه علمیه قم گفت: در اعتقادات مردم کار کنید؛ چراکه خیلی مؤثر است. مردم را خداپاور کنیم؛ البته اول باید خودمان خداپاور و قیامت‌پاور باشیم و بدانیم که در حرکات و سکنات و دوستی و دشمنی و زندگانی ظاهری، باید خدا را شاهد بدانیم. در حفظ معارف الهی خیلی مقید باشیم. نکند راه الهی را عوض کنیم و خودمان ندانیم که در گمراهی قدم برمی‌داریم. مردم را حسین‌شناس و در برابر مصائب صبور کنیم؛ چراکه اینها در قیامت برای ما کمک‌حال خواهد بود و دعا کنید، خداوند این توفیق را بیشتر از هر زمان دیگر شامل حال بندگان خود بکند.

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمصطفی میرلوحی، استاد حوزه علمیه قم نیز، در این مراسم رونمایی گفت: علامه سیدمحمدهادی میرلوحی در دوره خود مجتهد بود، در حوزه اصفهان درس و بحث داشت و از فقهای بزرگ و از شاگردان بهایی و… بود.

حجت‌الاسلام والمسلمین میرلوحی بیان کرد: ایشان در یک رؤیای صادقه یا مکاشفه در بیداری، حضرت امیرالمؤمنین^(ع) را زیارت می‌کند و آن حضرت به وی دستور می‌دهند، این کتاب را در دفاع از عقاید حقه شیعه و امامت حضرت بنویسد و چنان‌چه شفاعت کند و این عالم، باید دارای شاخصه‌های مهمی همچون نگهبان دین و معتقدات مردم باشد.

وی ابزار کرد: گاهی در جامعه شاهد اشخاصی هستیم که در حوزه مدارج علمی آگاه است و درس را به‌خوبی خوانده‌است؛ ولی نقشی منفی را در جامعه ایفا می‌کند و اعمال و رفتار و گفتار او، مردم را در مسیر باطل قرار می‌دهد و راه خودنمایی و جاه‌طلبی را به جامعه ارائه می‌نماید. آیت‌الله کربیمی جهرمی خاطرنشان کرد: عالمی که یتیمان آل‌محمد^(ص) را کفایت می‌کند، اعتقادات مردم را حفظ می‌کند و در جهت تحکیم رفتارهای دینی مردم قدم برمی‌دارد و طلبه درس‌خوان، باید همواره خوف داشته باشد که مبادا از او رفتاری سر بزند که موجب سوء اثر در رفتار مردم باشد؛ لذا عالمان دینی با تمام قوا در تلاش باشند تا ایمان مردم را بالا ببرند و همواره در صدور رفع شبهات و پاسخگویی به آنها باشند.

این استاد حوزه علمیه قم گفت: در اعتقادات مردم کار کنید؛ چراکه خیلی مؤثر است. مردم را خداپاور کنیم؛ البته اول باید خودمان خداپاور و قیامت‌پاور باشیم و بدانیم که در حرکات و سکنات و دوستی و دشمنی و زندگانی ظاهری، باید خدا را شاهد بدانیم. در حفظ معارف الهی خیلی مقید باشیم. نکند راه الهی را عوض کنیم و خودمان ندانیم که در گمراهی قدم برمی‌داریم. مردم را حسین‌شناس و در برابر مصائب صبور کنیم؛ چراکه اینها در قیامت برای ما کمک‌حال خواهد بود و دعا کنید، خداوند این توفیق را بیشتر از هر زمان دیگر شامل حال بندگان خود بکند.

شود و همچنین دایره و خطوط هنر، از لحاظ کمی و کیفی با همین شاخص تبیین معارف دینی در منظومه هنری که در قالب صلح و سازش و ضوابط دینی است، مطرح می‌باشد.

وی گفت: نظام جامع هنر کار خوب و ارزشمندی است و پیوست هنر در مجموعه برنامه‌های حوزه، نیازمند راهبری است که می‌توان با استفاده از رشته‌ها، پایان‌نامه‌ها و مجلات و تدوین متون منابع درسی مواد درسی اندیشه هنری را در آن قرار داد.

- هنر در ۱۰۰ سالگی حوزه مورد توجه باشد**

آیت‌الله اعرافی ابزار کرد: در برنامه صدمین سالگرد بازتأسیس حوزه علمیه قم، برنامه‌های متعدد و آثار قابل توجهی مورد توجه است و در این راستا، نمایشگاه ملی و فراملی برگزار خواهد شد که بخش هنر و شوراهای هنری، می‌توانند نقش مؤثری در آثار و دستاوردهای هنری در یکصدمین سالگرد حوزه علمیه قم داشته باشند.

عضو فقهای شورای نگهبان با بیان اینکه برای آشنایی جامع حوزویان با شعر و ادب، باید تدبیری شود که در مواد درسی گنجانده شود، تأکید کرد: هنر می‌تواند در زمینه تبیین معارف دینی، نقش مهمی را ایفا کند و باید قرآن را حداقل به ۱۰ زبان هنری ترجمه و تفسیر کنیم که با خواندن آن، تفسیر آن همراه فیلم و تصویر بیان شود و این امر مهمی است که حوزه باید تلاش کنند، قرآن را به زبان هنری تفسیر نماید.

مدیر حوزه‌های علمیه خاطرنشان کرد: هنرمندان حوزه باید در امتیازات آموزشی و پژوهشی و طرح هدفمندی معیشت و نخبگان و پشتیبانی حوزه جایگاه تعریف‌شده‌ای داشته باشند و این طرح، با امتیازات آموزشی فعال شده است؛ لذا هنر حوزه را باید به سمت فعالیت‌های منطبق با رسالت‌های حوزه جهت داد.

- بهره‌گیری از ظرفیت‌های رشته‌های تخصصی در عرصه هنر**

حجت‌الاسلام والمسلمین رستم‌نژاد معاون آموزش حوزه‌های علمیه هم در ادامه این دیدار، گفت: باید در این عرصه از ظرفیت‌های که در رشته‌های تخصصی حوزه‌های علمیه وجود دارد، بهره گرفت و ما نزدیک به ۱۰۰۰ رشته و رویکرد داریم که تا حد زیادی از بخش‌های مختلف هنر در آن دیده شده است و امروزه درختواره دانشی برای هنر وجود دارد؛ لذا باید به این نکته مهم توجه شود که ظرفیت علمی و هنری حوزه در قلب حوزه قرار بگیرد.

● **انتظارات و مطالبه‌های فراوان از طلبه معاصر**

معاون تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه نیز در این دیدار، با بیان اینکه حوزه‌های علمیه در جهت آشنایی با هنر، دارای ظرفیت و ابزار خوبی برای انتقال پیام اسلام

آیت‌الله کربیمی جهرمی در رونمایی از کتاب «اصول‌العقائد و جامع‌الفوائد»

طلاب در صدور رفع شبهات و پاسخگویی به آنها باشند

اثر مرحوم علامه میرمحمدهادی میرلوحی سبزواری است.

■ **هدف اصلی نویسنده از تألیف این اثر چه بوده‌است؟**

● همان‌طوری که مرحوم مؤلف خودش بیان کرده است، با توجه به فضای خاص عهد صفوی که خیلی از اعلان مذهب رسمی تشیع توسط سلاطین صفوی، زمان زیادی نگذشته بود و مثل الان در باب اعتقادات و عقاید کتاب فروانی وجود نداشت؛ لذا مرحوم مؤلف و پدر بزرگوارشان که از علما و فقهای بزرگ آن دوران بودند، طبق گفته خودش در مقدمه کتاب آمده: «مدت‌ها بوده از ایشان درخواست می‌شده، کتابی در اصول دین بنویسد؛ اما اشتغالات علمی، وقت برای ایشان نمی‌گذاشت تا اینکه در عالم مکاشفه، وجود مقدس آقا امیرالمؤمنین^(ع) را می‌بینند و آن‌حضرت می‌فرماید: «من قضی لایحیه حاجه قضی‌الله له الف حاجه من حوائج‌الدینا و الف حاجه من حوائج‌الآخره» که کارها را تعطیل می‌کند و برای امتثال فرمان حضرت‌امیر^(ع) در کمترین زمان، این کتاب شریف را تألیف می‌کند و چون تمام فایده‌ها که علم به توحید و خداشناسی، نبوت، رسد الهی و از همه مهم‌تر، اصل و اساس رسیدن به توحید واقعی؛ یعنی امامت آقا امیرالمؤمنین و ائمه

است، ابزار کرد: اولین گام در تجلی هنر در تبیین معارف دینی، ادبیات قوی است که باید به آن توجه داشت.

حجت‌الاسلام والمسلمین حسین ملاتوری با اشاره به جذابیت‌های هنری در هر عرصه‌ای، گفت: در شرایط فعلی و با توجه به انتظارات و مطالبه‌های فراوانی که از طلبه معاصر در جامعه وجود دارد، طلبه باید با اتکا به هنر در انتقال معارف اهل‌بیتی به‌صورت حرکت جهادی در جامعه نقش آفرینی کند و این چیزی است که حوزه علمیه دنبال آن است.

- بین‌المللی و جریان‌سازی هنر در حوزه‌های علمیه**

مسئول مرکز ارتباطات و بین‌الملل حوزه‌های علمیه نیز در این دیدار، ضمن تأکید بر کار در عرصه هنر، ابزار کرد: باید هنر اسلامی در جامعه و محافل بین‌المللی مطرح شود و ما امروزه، بیش از ۱۰۰۰ حوزه در عرصه بین‌الملل داریم و این مراکز دینی، در جهان اسلام کم‌نظیر و ظرفیت خوبی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی کوهساری در ادامه عنوان کرد: در عرصه‌های تحولی حوزه‌های علمیه که قرار است، برای صدمین سالگرد بازتأسیس حوزه‌های علمیه همایشی برگزار شود، در ادامه آن برنامه‌های خوبی اجرا خواهد شد؛ لذا اعضای شورای هنر حوزه‌های علمیه می‌توانند، در این همایش با ارائه گزارشی همچون کتاب و پنل‌های تخصصی فعالیت‌های خود را به نمایش بگذارند.

وی ابزار کرد: برای بست بین‌المللی و جریان‌سازی در این عرصه در حوزه‌های علمیه، با طراحی نشست‌های بین‌المللی در بعضی از کشورها، می‌توان در این زمینه عرصه هنر حوزه‌های علمیه را قوت بخشید.

- هنرهای آوایی در نهمین سوگواره هنرهای آسمانی مورد توجه است**

حجت‌الاسلام قربانی مدیر هنر و تبلیغ نوین حوزه نیز در این دیدار، به فعالیت‌های شورای هنری اشاره و خاطرنشان کرد: این شورا برنامه‌های متعددی همچون برگزاری جشنواره هنر آسمانی در زمینه هنر تجسمی و هنرهای نمایشی برگزار کرده است و این برنامه‌ها ادامه خواهد داشت و قصد داریم، در بحث هنرهای نمایشی، طلاب را فعال و گردآوری کنیم و اساتید بزرگی در این عرصه دعوت کرده‌ایم.

مدیر هنر و تبلیغ نوین حوزه در ادامه گفت: ستادهای این دو عرصه، فعالیت‌های خود را در حوزه شعر و داستان آغاز کرده‌اند و در همین راستا، در نهمین جشنواره هنر آسمانی که نزدیک به ۱۶ مجموعه، عضو هیئت امنای آن هستند، برگزار خواهد شد.

حجت‌الاسلام قربانی تصریح کرد: هنرهای آوایی در نهمین سوگواره هنر آسمانی در نظر گرفته شده است و این طرح اگر تأیید شود، کار نو و جدیدی خواهد بود.

نسخه چاپ سنگی که عرض کردم و دوم، نسخه چاپ سنگی دیگری که برای حدود ۱۳۰ سال قبل بود، بازنویسی کتاب با این دو نسخه صورت گرفت.

■ **نقاط قوت این کتاب را در چه می‌دانید؟**

مهمترین نقطه قوت این کتاب اولاً این است که به‌دست یکی از علمای طراز اول شیعه و فقیهی بزرگ و متکلمی سترگ تألیف شده که احاطه کامل به تمام علوم داشته است. ثانیاً اینکه مرحوم مؤلف عنایت خاصی داشته که حتی‌المقدّر در اثبات حجتانیت امیرالمؤمنین^(ع) از منابع اهل سنت استفاده کند و با آن قلم شیوای خود هم، به‌خوبی از عهده این مطلب برآمدند.

■ **چه پیشنهاداتی برای مراکز علمی و دانشجویان دارید؟**

● از قول بزرگان و علمای گذشته و حال نقل می‌کنم: مراکز علمی تا می‌توانند اصول و اعتقات مذهب حقه شیعه را به‌صورت زیربنایی به مخاطبان خود تفهیم کنند و به خداپاوری و اعتقاد به مبدأ و معاد و امام‌شناسی اهتمام بورزند و دانشجویان و طلاب عزیز هم روی بحث امام‌شناسی بیشتر اهتمام بورزند. تمام خلاهای ما و جامعه به‌خاطر عدم شناخت واقعی حجج الهی خصوصاً وجود مقدس امیرالمؤمنین است. ■ **مخاطبان این کتاب چه کسانی هستند و خواندن این کتاب را برای چه گروهی از افراد جامعه پیشنهاد می‌کنید؟**

● مرحوم مؤلف این کتاب را به‌گونه‌ای تألیف کرد که گذشته از اینکه کاملاً علمی است و برای همه طبقات قابل استفاده است؛ ولی به نظر حقیر، مطالعه این کتاب برای طلاب و دانشجویان بسیار نافع است؛ خصوصاً مبلغان و روحانیون و اهل منبر می‌توانند، با استفاده از این کتاب، منابر و سخنرانی‌های خودشان را سودمندتر کنند. ■ **در پایان اگر مطالب دیگری در خصوص این کتاب مدنظرتان هست بفرمایید.**

● با توجه به اینکه عهده مباحث این کتاب، حول مسئله ولایت است و با توجه به اینکه در روایات متواتر شرط قبولی اعمال را قبول ولایت حضرت معصومین^(ع) بیان کرده است، به نظر من این کتاب یکی از بهترین کتاب‌هایی هست که در این باب، یعنی ولایت به نگارش درآمده است. پس برماتنی است که قدر آثار این چنینی را بیشتر بدانیم و اهمیت بیشتری برای آن قائل باشیم.

فرزانگان

علامه شیخ سدیدالدین حلی

- وفات:** حدود ۶۶۵ قمری
- اساتید:** محقق حلی / سیدبن طاووس
- شاگردان:** رضی‌الدین علی / تقی‌الدین ابومحمدحسن
- تولد و نسب:** عالم فرزانه شیخ سدیدالدین یوسف‌بن

علی‌بن مطهر اسدی حلی، از دانشمندان بزرگ اسلام و از فقیهان برجسته در قرن هفتم هجری است که در شهر حله می‌زیست. نسب وی به آل‌مطهر می‌رسد که با قبیله بنی‌اسد، از بزرگترین قبیله‌های عرب در شهر حله پیوند می‌خورد. این قبیله مدت زمان زیادی حکومت و سیاست را در دست داشته و به‌فصل و کمال شهره بودند.

● **اساتید:** شوق علم‌آموزی سدیدالدین او را به شاگردی محقق حلی درآورد و چندی نگذشت که وی با خواهر محقق نیز ازدواج کرد. او در محضر بسیاری از علمای عصر خویش به کسب علم و دانش پرداخت که از مشهورترین آنان می‌توان به افراد زیر اشاره کرد.

- جعفربن حسن بن حلی معروف به محقق حلی (۶۰۸-۶۷۶ ق)؛
- رضی‌الدین علی‌بن موسی بن جعفر حسنی معروف به سیدبن طاووس (۵۸۹-۶۶۴ ق)؛
- نجیب‌الدین محمدبن جعفر بن هبة‌الله مشهوربن ابن‌نما (متوفای ۶۴۵ قمری)؛
- مذهب‌الدین حسن بن محمدبن عبدالله؛
- سیدفخار موسوی‌معد (متوفای ۶۲۰ قمری)؛
- نجیب‌الدین محمد سوروی (متوفای حدود ۶۲۵ قمری)؛
- سالم‌بن محفوظ وشاح؛
- حسین بن رده (متوفای ۶۶۴ قمری).

● **شاگردان:** شیخ سدیدالدین حلی در طول زندگی پربرتک خویش، به پرورش مشتاقان علم پرداخت که از آن جمله می‌توان به رضی‌الدین علی‌بن یوسف حلی و تقی‌الدین ابومحمد حسن بن داوود حلی و احمدبن یوسف عریضی که همگی از فقیهان، محدثان و رجالیون شیعه عصر بودند، اشاره کرد.

● **بازماندگان:** نسب سدیدالدین بن به خاندان آل‌مطهر می‌رسد و آل‌مطهر جزء خاندان‌های مقدس و بزرگ و اهل دانش و فضیلت و تقوا بودند و به قبیله بنی‌اسد که بزرگ‌ترین قبیله عرب در شهر حله بود، پیوند می‌خوردند. خاندان حلی از خاندان‌های پاک و عالم‌پرور حله بود که علمای بزرگی چون سدیدالدین حلی و فرزندش علامه حلی و نوه‌اش فخرالمحققین از آن برخاسته‌اند که شرح حال و خدمات آنان، در تارک تاریخ رجال شیعی می‌درخشد.

● **مقام علمی:** افول قدرت عباسیان و در امان ماندن شهر حله از محاصره مغول، بستر مناسبی را برای فقهاء و دانشمندان مسلمان در این شهر فراهم کرد. به‌طوری که در آن عصر در شهر حله، علماء و فضلاء زیادی می‌زیستند. سدیدالدین حلی جزء بزرگ‌ترین علمای شهر محسوب می‌شد. روزی خواجه نصیرالدین طوسی به شهر حله آمد و عده‌ای از علما در نزدش حاضر شدند. مرحوم خواجه از نجم‌الدین ابوالقاسم (محقق حلی) پرسید: کدام یک از این علما، اعلم است؟ او جواب داد. هر کدام در علمی تبحر دارند. خواجه از او پرسید. کدام یک در علم اصول عقاید و اصول فقه اعلم است؟ گفت: سدیدالدین و مفیدالدین محمدبن جهم اعلم در این علوم هستند.

● **تدبیر سیاسی:** از حوادث مهم دوران زندگی سدیدالدین، هجوم مغولان به ممالک اسلامی بوده که موجی از وحشت را در شهرهای اسلامی پدید آورده بود و مردم حله هم، همچون سایر شهرهای شیعه‌نشین، از این امر برکنار نبودند و مردم از بیم جان‌شان به روستاها و بیابان‌های اطراف شهر پناه می‌بردند. وقتی علمای شهر برای یافتن راهی گرد هم جمع شده بودند، سدیدالدین حلی به‌همراه ابن‌طاووس و برخی فقهای دیگر، برای چاره‌جویی به مشورت پرداخته و تصمیم گرفتند تا با نوشتن نامه‌ای به هلاکوخان، تسلیم شدن خود را برای او اعلام کنند. بردن این نامه به نزد پادشان مغول که به خون‌خواری شهرت داشت، آن‌هم در شرایطی که هنوز حکومت عباسیان به‌طور کامل شکست نخورده بود و معتصم آخرین خلیفه عباسی در بغداد بود، جسارت و شجاعت زیادی می‌طلبید؛ اما سدیدالدین حلی خود این مسئولیت خطیر را برعهده گرفت و امان‌نامه را به نزد هلاکوخان برد. نقل شده وقتی که هلاکو از او پرسید: با اینکه هنوز وضع ما درباره فتح عراق و دستگیری شاه شما معلوم نیست، چگونه جرأت کردید، خود را تسلیم کنید و از عواقب این کار خود نهراسیدید؟ سدیدالدین او را از اخبار غیبی و پیشگویی امام علی^(ع) آگاه ساخت و گفت: بنا بر فرمایش امیرالمؤمنین علی^(ع) و توصیفات آن‌حضرت، ما شما را همان قوم ترک می‌دانیم؛ زیراکه اوصاف شما با گفته‌های غیبی آن‌حضرت هماهنگ است و ما یقین داریم که اگر با شما از در آشتی درآییم، درمان خواهیم بود. هلاکو از این موضع خشنود شد و برای شهر حله و شهرها و نقاطی که آنها تقاضا کرده بودند، امان‌نامه صادر کرد. بدین‌ترتیب تدبیر سیاسی علامه شیعه، جان بسیاری از مسلمانان و مردم شهرهای حله و نجف و کربلا را از حملات وحشیانه مغولان حفظ کرد و شاید همین امر، مهاجرت تاریخ شیعه و اسلام بود.

● **فرزندان:** شیخ سدیدالدین با دختر فاضله استادش محقق حلی (متوفای ۶۷۶ قمری) ازدواج کرد. حاصل این ازدواج، دو پسر به‌نام‌های رضی‌الدین و جمال‌الدین حسن بود که هر دو از فقهای عصر خویش شدند. رضی‌الدین علی در علومی چون فقه و.. شهرت یافت و کتاب‌العددالقویه لدفع المخاوف‌البومیه را نگاشت و جمال‌الدین حسن، از نوابغ و بزرگان مجتهد تاریخ شیعه و اسلام بود.

● **وفات:** از تاریخ دقیق وفات این فقیه بزرگ، اطلاعی دقیقی در دست نیست. به‌گفته شیخ آقابزرگ تهرانی، شیخ سدیدالدین تا حدود ۷۶۵ قمری زنده بوده است.

منبع:گلشن ابرار ج ۱۳، ص ۴۳ و ۵۴؛ الذریعه، ج ۱، ص ۱۱۳؛

موسوعه طبقات الفقهاء، ج ۷، ص ۳۱۵؛ الکنی واللقاب، ج ۱، ص ۱۹۷